

Jouluperinnekalenterin lähteet

Adventtikalenteri ja joulukalenteri

- Elävän arkiston joulukalenterit. Ylen Elävä arkisto. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/12/01/elavan-arkiston-joulukalenterit>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Puranen, Elina. Avoinmuseo.fi. Adventti ja joulukalenteri. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_adventti_ja_kalenteri.php
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joulukalenteri. <https://www.finlit.fi/fi/tietopakettit/vuotuisjuhlat-joulu/jouluvarusteet/joulukalenteri>
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Adventtikalenterit kautta aikojen. <https://www.adventtikalenteri.fi/galleria/>

Joulutontut

- Maaranen, Emmi 2013. Suomalaisten tonttujen todellinen luonne yllättää – lue erikoiset faktat.
- MTV Uutiset. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/suomalaisten-tonttujen-todellinen-luonne-yllattaa-lue-erikoiset-faktat/3195358#gs.863v54>
- Nirkko, Juha – Vento, Urpo (toim.) 1994. Joulu joutui – juhlatietoa, kuvia ja kertomuksia. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Saure, Heikki 2019. Tonttu – tarua & totta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Joululahjat

- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Nirkko, Juha – Vento, Urpo (toim.) 1994. Joulu joutui – juhlatietoa, kuvia ja kertomuksia. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Puranen, Elina. Joulupukki ja joululahjat – joulun kaupallisuus. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulupukki_ja_lahjat.php
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Lyhde. <https://www.finlit.fi/fi/tietopakettit/vuotuisjuhlat-joulu/jouluvarusteet/lyhde>

Piparkakut

- Mattila, Anna-Liisa 2001. Piparikirja. Atena.
- Suomi syö ja juo. Piparien historiaa ja ”Ruskee piparkakkulaatikko” vuodelta 1904. <https://suomisyojajuo.fi/2016/11/29/piparien-historiaa-ja-ruskee-piparkakkulaatikko-vuodelta-1904/>

Pikkujoulut

- Kaikkijuhlista.fi. Pikkujoulu. <https://www.kaikkijuhlista.fi/juhlista/muut-juhlat/pikkujoulu/>
- Kedonperä, Netta 2011. Pikkujoulun lyhyt historia. Yle Uutiset. <https://yle.fi/uutiset/3-5462495>
- Puranen, Elina. Kuusijuhlat ja pikkujoulut. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_kuusijuhlat_ja_pikkujoulut.php
- Ruokatieto.fi. Jouluperinteitä. <https://www.ruokatieto.fi/keittokirja/sesonkien-ja-juhlien-herkut/joulu/jouluperinteita>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Pikkujoulut ja kuusijuhlat. <https://www.finlit.fi/fi/tietopakettit/vuotuisjuhlat-joulu/jouluperinne/pikkujoulut-ja-kuusijuhlat>

Itsenäisyyspäivä 6.12.

- Itsenäisyyspäivän perinteet vakiintuivat jo itsenäisyyden alkuvuosina. <http://itsenaisyyys100.fi/itsenaisyySPAIVAN-perinteet-vakiintuivat-jo-itsenaisyyden-alkuvuosina/>
- Maavoimat 2019. Itsenäisyyspäivän valtakunnallinen paraati. <https://maavoimat.fi/tapahtumat/2019-12-06/itsenaisyySPAIVAN-valtakunnallinen-paraati>
- Löytyniemi, Raili – Hoikkala, Hannamari – Björkstrand, Sixten 2017. Itsenäisyyspäivä 6.12. Yle Oppiminen. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/11/01/itsenaisyySPAIVA-612>
- Wikipedia.fi. Suomen itsenäisyyspäivä. https://fi.wikipedia.org/wiki/Suomen_itsenaisyySPAIVA

Joulukortit

- Kaski, Heli 2015. Pieni pala pahvia kertoo: olet ajatuksissani. Yle Uutiset. <https://yle.fi/uutiset/3-8527474>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Postimuseo.fi. Postikortti – 10 kiehtovaa tarinaa. <https://www.postimuseo.fi/fi/postikorttitarinat>
- Puranen, Elina. Avoinmuseo.fi. Joulukortit ja -tervehdykset. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulukortit_ja_tervehdykset.php
- Rudolfkoivu.fi. Kuvittaja. <http://www.rudolfkoivu.fi/kuvittaja.html>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joulukortit. <https://www.finlit.fi/fi/tietopakettit/vuotuisjuhlat-joulu/jouluvarusteet/joulukortit>

Joulumerkit ja joulupostimerkit

- Heino, Anne 2016. Juokse porosein, lennä enkeli kultasiipi – jouluiset merkit vieneet tervehdyksiä rakkaille yli 100 vuotta. Yle Uutiset 2.12.2016. <https://yle.fi/uutiset/3-9299008>
- Puranen, Elina. Avoinmuseo.fi. Joulukortit ja -tervehdykset. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulukortit_ja_tervehdykset.php
- Tuberkuloosi.fi. Joulumerkit. <https://tuberkuloosi.fi/tietoa/joulumerkit/>

Joulukatu

- Aunila, Seija 2006. Joulukadun avajaiset. Ylen Elävä arkisto. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2006/12/01/joulukadun-avajaiset>
- Helsingin kaupunginmuseo. Taustatietoja Helsingin joulutapojen historiasta. <https://www.myhelsinki.fi/fi/nae-ja-koe/tapahtumat/helsinkilaiset-jouluperinteet>
- Möttönen, Heikki 26.11.2018. Nostalginen Turku: Turun joulukaturiperinteellä liki 70-vuotinen historia. Aamuset. <https://aamuset.fi/artikkeli/4168276/>
- Wikipedia. Joulukatu. <https://fi.m.wikipedia.org/wiki/Joulukatu>

Joululaulut

- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Mänttari, Jarkko 2011. Kuusiperinne ja monet joululaulut kotoisin Jyväskylästä. Kansan Uutiset. <https://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/2708179-kuusiperinne-ja-monet-joululaulut-kotoisin-jyvaskylasta>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joululaulut. <https://www.finlit.fi/fi/tietopakettit/vuotuisjuhlat-joulu/jouluperinne/joululaulut>

Joulukukat

- Helenius, Mikael 2012. Miksi joulukukat kuuluvat jouluun? Maailman kuvalehti. <https://www.maailmankuvalehti.fi/2012/12/lyhyet/miksi-joulukukat-kuuluvat-jouluun>
- Kauppapuutarhaliitto 2014. Joulukukilla on Suomessa pitkät perinteet. <https://kauppapuutarhaliitto.fi/joulukukilla-on-suomessa-pitkat-perinteet/>
- Puutarha.net 2018. https://puutarha.net/artikkelit/751/joulun_kukilla_pitkat.htm

Jouluinen koti

- Huusko, Anna-Kaisa 2016. Muistatko vielä sen joulun? Menneiden vuosikymmenten jouluperinteet. Meillä kotona -lehti. <https://www.meillakotona.fi/artikkelit/muistatko-viela-sen-joulun-menneiden-vuosikymmenten-jouluperinteet>
- Kansallismuseo.fi 2003. Joululintu Saarijärveltä ja Mäntyharjulta. <https://www.kansallismuseo.fi/fi/kuukauden-esineet/2003/joululintu>
- Karjalan liitto ry. Vuotuisjuhlat – Joulu. <https://www.karjalanliitto.fi/karjalaisuus/karjalainen-kulttuuri/karjalaiset-tavat/vuotuisjuhlat/joulu.html>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Puranen, Elina. Joulukuusi ja joulukoristeet. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulukuusi_ja_koristeet.php
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joulukoristeet. <https://www.finlit.fi/fi/tietopakettit/vuotuisjuhlat-joulu/jouluvarusteet/joulukoristeet>
- Lampinen, Kaija 2016. Punomo – käsityö verkossa. <https://punomo.fi/pienta-kivaa/muuta-kivaa/himmeli/>

Lucian päivä 13.12.

- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Laulajainen, Leena – Lahtinen, Mysi 1992. Mistä tuntee joulun? – Koko perheen joulukirja. Otava.
- Wikipedia. Lucian päivä. https://fi.wikipedia.org/wiki/Lucian_paiva

Joulukuusi

- Jyrälä, Heta 2018. Joulukuusen monet muodot. Digimag.fi. <http://www.nmt.fi/fi/artikkeli/koti/joulukuusen-monet-muodot>
- Mehtola, Johanna 2010. Oi kuusipuu. Suomen Luonto 10/2010. <http://www.suomenluonto.fi/sisalto/artikkelit/arkiston-aarteita-oi-kuusipuu/>
- Puranen, Elina. Joulukuusi ja joulukoristeet. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulukuusi_ja_koristeet.php
- Turun kaupunki. Tuomiokirkon kuusi. <https://www.turku.fi/joulukaupunki/tuomiokirkon-kuusi>

Joulukuusen koristeet

- K. A. Weiste Oy. K. A. Weiste tuo joulun jokaiselle. <https://weiste.com/tarinamme/>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.

- Mehtola, Johanna 2010. Oi kuusipuu. Suomen Luonto 10/2010. <http://www.suomenluonto.fi/sisalto/artikkelit/arkiston-aarteita-oi-kuusipuu/>
- Puranen, Elina. Joulukuusi ja joulukoristeet. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulukuusi_ja_koristeet.php
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joulukuusi. <https://www.finlit.fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/jouluvarusteet/joulukuusi>
- Weiland-Särmälä, Katja 2017. Joulumuistoja. <https://antiikkidesign.fi/blogit/joulumuistoja>

Olkikoristeet

- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo. Mehtola, Johanna 2015. Oi kuusipuu. Suomen Luonto. <http://www.suomenluonto.fi/sisalto/artikkelit/arkiston-aarteita-oi-kuusipuu/>
- Mehtola, Johanna 2016. Himmelin hitautta. Suomen Luonto. <https://suomenluonto.fi/uutiset/himmelin-hitautta/>
- Nissi, Kaisa. Olki ja suomalainen joulu. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/ohje_olki_ja_joulu.php
- Puranen, Elina. Joulukuusi ja joulukoristeet. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulukuusi_ja_koristeet.php
- Rask, Regina 2017. Japanilaiset hurahivat suomalaiseen himmeliin – hyljeksitty perinnekoriste valloittaa maailmaa. Yle Uutiset. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/09/27/japanilaiset-hurahivat-suomalaiseen-himmeliin-hyljeksitty-perinnekoriste>
- Suomen maatalousmuseo Sarka 2005. Kuukauden esine – himmeli. <https://www.sarka.fi/2005/12/>

Joulukynttilät

- Antila, Hanna 2017. Tiedätkö, mikä pöydälläsi palaa? Kynttilät syntyvät sivutuotteista. Kirkko ja kaupunki. <https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/tiedatko-mika-poydallasi-palaa-kynttilat-syntyvat-sivutuotteista>
- Huusko, Anna-Kaisa 2016. Muistatko vielä sen joulun? Menneiden vuosikymmenten jouluperinteet. Meillä kotona -lehti. <https://www.meillakotona.fi/artikkelit/muistatko-viela-sen-joulun-menneiden-vuosikymmenten-jouluperinteet>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Nissi, Kaisa. Kynttilänvalo. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/ohje_kynttilan_historia.php
- Puranen, Elina. Joulukuusi ja joulukoristeet. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulukuusi_ja_koristeet.php
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Kynttilät. <https://www.finlit.fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/jouluvarusteet/kynttilat>

Joulujuhla ja kuusijuhla

- Mänttari, Jarkko 2011. Kuusiperinne ja monet joululaulut kotoisin Jyväskylästä. Kansan Uutiset. <https://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/2708179-kuusiperinne-ja-monet-joululaulut-kotoisin-jyvaskylasta>
- Puranen, Elina. Kuusijuhlat ja pikkujoulut. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_kuusijuhlat_ja_pikkujoulut.php
- Ruokatieto.fi. Jouluperinteitä. <https://www.ruokatieto.fi/keittokirja/sesonkien-ja-juhlien-herkut/joulu/jouluperinteita>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Pikkujoulut ja kuusijuhlat. <https://www.finlit.fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/jouluperinne/pikkujoulut-ja-kuusijuhlat>
- Vesterbacka, Kirsti 2008. Käytös 10. Koulunkäyntiä ja muuta elämänmenoa Tapiolan tanhuvilla 1881–1968.

Tiernapojat ja muut esitykset

- Koulussa näytellään – näytelmiä kouluille ja järjestöille 1966. Arvi A. Karisto Oy.
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo. Mäkinen, Kirsti 2015. Topeliuksen joulu – satuja ja runoja. WSOY.
- Nirkko, Juha (toim.) 1998. Joulupilke – kappaleita juhlan tekijöille. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Nuutinen, Liisa 1999. ”Tähti se kuluukepi itäiseltä maalta”. Kotimaisten kielten keskus.
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joulukertomuksia. <https://www.finlit.fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/kansanrunousarkiston-aineistonaytteita/joulukertomuksia>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joulun suuria kertomuksia. <https://www.finlit.fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/jouluperinne/joulun-suuria-kertomuksia>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joulurunoja ja hokemia. <https://www.finlit.fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/kansanrunousarkiston-aineistonaytteita/joulurunoja-ja-hokemia>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Tiernapojat. <https://www.finlit.fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/jouluolennot/tiernapojat>
- Tiernakaupunki Oulu. <https://www.tiernakaupunki.fi/21>
- Trygg-Helenius, Alli 1909. Joululeikkejä ja vuorokeskusteluja. WSOY.
- Wikipedia. Tiernapojat. <https://fi.wikipedia.org/wiki/Tiernapojat>

Vanhat joululeikit

- Heikkinen, Seppo – Löylyniemi, Raili 2012. Nykyään joulun juhlinta tiivistyy muutamaan päivään – toisin oli ennen. Yle Oppiminen. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/12/19/nykyaan-joulun-juhlinta-tiivistyy-muutamaan-paivaan-toisin-oli-ennen>
- Kotiliesi 22/1954. Puuhaa joulun välipäiviksi lapsille ja lapsenmielisille: Leiki 1950-luvun tyyliin! <https://kotiliesi.fi/juhlat/joulu/puuhaa-joulun-valipaiviksi-lapsille-ja-lapsenmielisille-leiki-1950-luvun-tyyliin/>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.

- <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2012/12/19/nykyaan-joulun-juhlinta-tiivistyy-muutamaan-paivaan-toisin-oli-ennen>
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Joululeikkejä. <https://www.finlit.fi/fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat/joulu/kansanrunousarkiston-aineistonaytteita/joululeikkejä>
- Ruokatieto. Jouluruokien historiaa. <https://www.ruokatieto.fi/ruokakulttuuri/nykypaivan-ruokajuhla/vuodenajat/talvi/joulu/jouluruokien-historiaa>
- Sillanpää, Merja 1999. Happamasta makeaan. Suomalaisen ruoka- ja tapakulttuurin kehitys. Hyvää Suomesta.
- Vuolio, Kaisa 1981. Suomalainen joulu. WSOY.

Jouluateria

- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Linnilä, Kai – Utrio, Kaari 2009. Suomalainen joulu.
- Puranen, Elina. Joulusauna ja jouluateria – perinteisimpinä säilyneet joulutavat. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulusauna_ja_jouluateria.php
- Ruokatieto.fi. Jouluruokien historiaa. <https://www.ruokatieto.fi/ruokakulttuuri/nykypaivan-ruokajuhla/vuodenajat/talvi/joulu/jouluruokien-historiaa>
- Sillanpää, Merja 1999. Happamasta makeaan. Suomalaisen ruoka- ja tapakulttuurin kehitys. Hyvää Suomesta.

Joulusauna

- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Nirkko, Juha 2010. Sauna – pieni perinnekirja. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
- Puranen, Elina. Joulusauna ja jouluateria – perinteisimpinä säilyneet joulutavat. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulusauna_ja_jouluateria.php
- Yle Uutiset 2010. Joulusaunaperinne on vanhempi kuin joulu. <https://yle.fi/uutiset/3-5690206>
- Joulurauha. Turun kaupunki. <https://www.turku.fi/joulukaupunki/joulurauha>
- Joulurauhan julistus Turussa. Elävä perintö -wiki. https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/Joulurauhan_julistus_Turussa
- Kunttu, Tapani – Soikkanen, Timo – Laaksonen, Tarja Tuulikki 2015. Joulurauha Suomen Turusta. Otava.

Joulupukki

- Joulupukkisäätiö – Visit Finland. Suomalainen joulupukkiperinne. Elävä perintö -wiki. https://wiki.aineetonkulttuuriperinto.fi/wiki/Suomalainen_joulupukkiperinne
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Nirkko, Juha 2006. Joulupukki. Teoksessa Taipale, Ilkka (toim.). 100 sosiaalista innovaatiota Suomesta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Nirkko, Juha – Vento, Urpo (toim.) 1994. Joulu joutui – juhlatietoa, kuvia ja kertomuksia. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Puranen, Elina. Joulupukki ja joululahjat – joulun kaupallisuus. http://www.avoinmuseo.fi/joulu/artikkeli_joulupukki_ja_lahjat.php
- Taipale, Ilkka (toim.) 2006. 100 sosiaalista innovaatiota Suomesta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Vähäsarja, Sari 2017. Monen jouluun kuuluu yhä harmaa pukki – odotettu mutta pelottava vieras tulee kutsumatta ja metelin kanssa. Yle Uutiset. <https://yle.fi/uutiset/3-9984627>
- Wikipedia. Joulupukki. <https://fi.wikipedia.org/wiki/Joulupukki>

Joulukirkko

- Joulukirkossa käydään entistä vähemmän 2004. Yle Uutiset. <https://yle.fi/uutiset/3-5744669>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Nirkko, Juha – Vento, Urpo (toim.) 1994. Joulu joutui – juhlatietoa, kuvia ja kertomuksia. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2019. Kaksi viidestä suomalaisesta osallistuu joulukirkkoon <https://evl.fi/uutishuone/tiedotearkisto/-/items/item/29814/Kaksi+viidesta+suomalaisesta+osallistuu+joulukirkkoon>
- Wikipedia. Suomen joulukirkkojen pakokauhut. https://fi.wikipedia.org/wiki/Suomen_joulukirkkojen_pakokauhut

Jouluevankeliumi

- Jouluseimet.fi. Seimitraditiosta Suomessa. <https://www.jouluseimet.fi/seimitraditiosta/>
- Laaksonen, Tarja Tuulikki 2016. Hyvää joulua – tietoa tarinoista ja joulun tunnusmerkeistä. Docendo.
- Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Seimi. <https://www.finlit.fi/fi/tietopaketti/vuotuisjuhlat-joulu/jouluvarusteet/seimi>
- Wikipedia. Jouluevankeliumi. <https://fi.wikipedia.org/wiki/Jouluevankeliumi>